

Sirküler No: 3118

Sirküler Tarihi:28.09.2020

KONU: DIŞ TİCARET FİRMASI TARAFINDAN TAHSİL EDİLEMİYEN YURT DIŞI ALACAĞI İÇİN AYRILAN ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAK KARŞILIĞININ İMALATÇI FİRMAYA YANSITILMASI HUSUSU.

Kayseri Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğünün 16.01.2020 tarih ve 50426076-130[2016/20-1310]-4334 sayılı özelgesinde;

Üretici konumunda olan şirketin yurtdışı satışlarının dahil olduğu grup içinde yer alan bir dış ticaret firması aracılığı ile yapıldığı, bu satışlara ilişkin kar paylaşımında 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13'üncü maddesinin (4/ç) bendinde belirtilen kar bölüşüm yönteminin kullanılmakta olduğu, dış ticaret firmasının bulmuş olduğu yurtdışındaki müşteriyi şirketin onaylaması durumunda satış işleminin dış ticaret firması aracılığı ile gerçekleştirildiği, dış ticaret firması ile yapılan sözleşme gereği asıl alacaklının üretici şirket olduğu ve yurtdışı satışlarda alacağın dış ticaret firması tarafından takip edildiği, alacağın tahsil edilememesi durumunda dış ticaret firmasının bu alacağa karşılık ayırdığı, tahsili şüpheli hale gelen ve karşılık ayrılan alacakların şirkete isabet eden kısmının (dış ticaret firması tarafından alış bedelinin) şirkete yansıtıldığından bahisle, dış ticaret firması tarafından bu yurtdışı alacakla ilgili şirkete şüpheli ticari alacak karşılığı için yansıtma faturası düzenlenip düzenlenmeyeceği ile fatura düzenlenecek olması durumunda KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı hususlarında görüş talep edilmektedir.

Katma Değer Vergisi Kanunu yönünden;

Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

Vergiyi doğuran olayın, mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde malın teslimi veya hizmetin yapılması anında meydana geleceği,

Matrahın, teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği

Hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, teslim ve hizmet işlemlerinin karşılığını teşkil eden bedelin alıcılardan tahsil edilip edilememesi, bu bedel üzerinden hesaplanacak KDV'nin beyan edilmesine engel teşkil etmemektedir.

Ayrıca, yurtdışındaki müşteriden tahsil edilemeyen tutarın satıcıya yansıtılması işlemi herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifasının karşılığı olmadığından söz konusu işlem KDV'nin konusuna girmemektedir.

Vergi Usul Kanunu yönünden;

Kanunun Şüpheli Alacaklar başlıklı 323'üncü maddesinde, "*Ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla;*

1. Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar;

2. Yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar;

Şüpheli alacak sayılır.

Hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda, ticari kazancın elde edilmesi veya idame ettirilmesi ile ilgili olarak dava veya icra safhasında bulunan alacaklarla, yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş olan dava ve icra takibine değmeyecek derecedeki küçük alacaklar şüpheli alacak sayıldığından maddede belirtilen şartları taşıyan alacaklar için karşılık ayrılması mümkün bulunmakta olup, bu şartlardan herhangi birisinin mevcut olmaması halinde ise şüpheli alacak kaydına imkan bulunmamaktadır.

Ayrıca, şüpheli alacak karşılığı ayrılmasında temel unsur, ortada bir alacağın söz konusu olması ve bu alacağın tahsilinin şüpheli hale gelmiş bulunması olup, Kanunun 323'üncü maddesinde bir ayırım yapılmaksızın ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla dava ve icra safhasında bulunan bütün alacaklar için karşılık ayrılabilmesi öngörülmüştür.

Buna göre, somut durumda, dış ticaret firması tarafından yurtdışına yapılan satışlardan kaynaklı alacaklar dolayısıyla Kanunun 323'üncü maddesi kapsamında karşılık ayrılabilmesi, şartlarında varlığına bağlı olarak yurt dışı satışı yapan alacaklı şirket konumundaki dış ticaret firmasına ait bulunmakta olup, dış ticaret firmasınınca yurt dışından alacağın tahsil edilemediği gerekçesiyle şirket tarafından anılan madde kapsamında karşılık ayrılabilmesi mümkün değildir.

Bununla birlikte, bahse konu malların dış ticaret firmasına satışa ilişkin alacak tutarının ancak dış ticaret firmasından tahsil edilememesi halinde, bu alacaklar için dış ticaret şirketi nezdinde gerekli dava ve icra takibine başlanmasına bağlı olarak karşılık ayrabileceğiniz tabiidir.

Açıklamaları yer almaktadır.

Bilgilerinize sunar, sağlıklı günler dileriz.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.